

55879

4230

Impulzus

JÁTEK JOGI KÖR

KISZ SZERVEZETÉNEK LAPJA

I. ÉVFOLYAM

1. SZ.

1 1923 1

T A R T A L O M

Beosztó	Várney Ernő
Milyen a teendő ?	Révész Béla
Pontos hír, Uj Atlasz /versek/	Schäffer István
Gólyák a jogi karon	Orosz Gyula
Délelőtt az egyetemen	Kadocsa Géza
Szervezeti életünkről- ediktum helyett	Deák Dániel
Agitációs propaganda program	Nagy Balázs
Októberi kulturprogram	Soltészay Tibor
Sportprogram	Kertész József
A marxista vitaőr ezévi munkájáról	Czifra János
Az Egyetemi Színpad rendhagyó nyara	Tarjányi Antal
Shir Hassrihim /vers/	Widerkoma Aurél
Vizi harmonia	Kadocsa Géza
Bulin a Sárkányban /vers/	Kadocsa Géza
Az Érintésről	Körmendi Sarolta
Az Érintés kapcsán	Bobvos Pál
Hég egyszer Ásotthalomról	Virágh Mária
Maszek fesztiválozók	Milassin László

Szerkesztő Bizottság: Bobvos Pál /I.évf./ Kadocsa Géza /III.évf./
 Klinon Zsuzsa /I.évf./ Körmendi Sarolta I
 Matuz Éva /III.évf./ Milassin László /IV.
 Orosz Gyula /I.évf./ Roményi Éva /III.évf/
 Révész Béla /III.évf./ Virágh Mária /III.é

Felölős szerkesztő: Várney Ernő /III.évf./

Felölős kiadó: Dr. Bodnár László adjunktus

BEKÖSZÖNTŐ

Az " Impulzus " / nevét nem minden tanakodás nélkül kapta / köszönti olvasóit. A kari KISZ-Bizottság időszakonként megjelenő lapját tartjátok kezetekben. A VB hívta életre az állami- és pártvezetés tényleges támogatásával.

Mit szeretnénk csinálni ezen a néhány stencilezett oldalon ?

Először is informálni . Arról, ami volt, és arról, ami lesz. Első sorban a kari, helyenként az egyetemi szintű, vagy városi megmozdulásokról. Sikerükről, netán kudarcukról. Szeretnénk ezen a módon is jobban megismerni tudósaink - tudományos munkát végző oktatóink, diáktársaink személyét - tevékenységét. Ezzel saját értékeink feltárását, önmegismerésünket, szakmai tájékozódásunkat segítenénk. Ezzel kapcsolatban egy sorozat indítását tervezzük, amely az egyes tanszékeken folyó munkát mutatná be.

Hallathatják hangjukat, akiknek a közélet problémáihoz van hozzáfűznivalójuk, gondolatuk, felvetésük, kész, vagy félig kész teóriájuk. Közéletek érteve a KISZ szervezettől a két világrendszer harcáig terjedő skálát.

Teret nyitnánk azoknak, akik verseikkel, novelláikkal akarnak elmondani valamit magukról, így akarnak másokhoz szólni. A közönséggel való találkozás nehéz próbát jelenthet egy érzékeny, értő, kritikus közösségen belül élhetnek meg.

Nem célunk a konkurrálás semmiféle más lappal, folyóirattal vagy újsággal. Azt szeretnénk, ha saját igényeinket, ilyen irányú belső szükségleteinket tudnánk kielégíteni.

Nem akarunk mindenáron vitát. De akinek javító szándékú véleménye, észrevétele, kérdése, elgondolása van, hozza el, s ígérjük mindent megteszünk megjelenéséért.

Van szerkesztőbizottság, vannak, akik rendszeres támogatásukról biztosították a lapot, de nem akarunk "újságíró-elit"-et kovácsolni.

Tehát mindenki, aki úgy érzi, hogy az "IMPULZUS" tehet valamit abban az ügyben, amely foglalkoztatja, vagy magával a lappal kapcsolatban van egyéb elképzelése / profilt, színvonalat, formátumot illetően/ jöjjön, hiszen most még minden alakul, változik.

A szerkesztőbizottság nevében :

Várnay Ernő

Milyen a teendő?

" A cselekvésért - a cselekvésről".

" A rossz szociális lelkiismeret azon elkötelezett... fiatalok sajátja, akik forradalmárként akarnak élni és gondolkodni, s akik úgy érzik, reformok útján járó, " konszolidációs" politikát folytató társadalmunkban nincs terünk, lehetőségünk forradalmi énjünk megvalósításához." - mondja az egyik hozzászóló / Huszár Tibor/ abban a vitában, amelynek már fél éve ad helyet legfiatalabb művelődéspolitikai lapunk, a Kritika / 3. 4. 5. 6. 8. sz./.

Miért érdemes odafigyelni az elhangzó érvekre és ellenérvekre, miért fontos megismerni ezt a párbeszédet, miért érdekelnek bennünket különösen a megfogalmazott gondolatok?

Mindenekelőtt a téma közelsége, időszerűsége, elevensége miatt. A vitaindító cikk eredetileg az ELTE BTK-i KISZ szervezetének Kari Híradójában jelent meg III. IV. éves bölcsészekből. A gondolatokat ébresztő esemény egy díszszonáns befejezést nyerő KISZ Program megvalósítása volt. Egyik másodéves alapszervezet elhatározta, hogy - erejükhez mérten - kiegészítik a rosszul felszerelt kollégiumok egyikének könyvtárát / Hasonló akció Karunkon is volt/. A helyszínen arra döböntek rá, hogy a látottak felülmúlták elképzeléseiket, a helyzet sokkal rosszabb a vártnál, hogy mennyire kevés amit így tettek: a probléma addig nem oldódik meg, amíg " széleskörű, önkéntes mozgalom nem indul a helyzet javítására".

A példából gyorsan kinőtt az általánosítás: a cselekvés lehetőségeit kell vizsgálni, " mikor forradalmi a cselekvés napjainkban Magyarországon?" Fel kell tennünk kérdéseinket napjaink kidolgozatlan forradalmiságkonceptiójával kapcsolatban."

Negatív következetesség?

A frontok kialakultak, a Kritika ezévi 3. száma egyszerre hozza le a Kari Híradó cikkeit és ezek bírálatát Huszár Tibor az ELTE szociológiai tanszékének vezetője tollából. Az egyetemisták álláspontja a már korábban kialakult, ún. " negatív program" elvében kristályosodott ki: " negatív programon" olyan törekvés értendő, amely egyrészt tisztában van saját tevékenysége mozgáslehetőségeivel, és korlátaival, azaz negativitásával; másrészt lehetőség szerint nem tűz ki és nem hajt végre olyan programokat, amelyeknek az az egyetlen funkciójuk, hogy a KISZ tagság zömében a társadalmi cselekvés illúzióját keltsék fel, az ilyen programok elől elzárkózik, a hozzájuk való viszonya tehát negatív. " Ezt az állásfoglalást Huszár Tibor úgy értékeli, hogy társadalmi cselekvésre nem látnak teret, s valós esélyt, s ezért egyben következetesek a negatívításban. Szellemi készenlétüket konzerválni akarják olyan időkre, melynek reformista ellenzékeként sem akarnak kiegészítő részei lenni." Ezzel polemizálva jelenik meg a következő számban: " A negatív program nem jelent szembenállást, negatív hozzáállást mindenfajta tevékenységhez, hanem csak bizonyos jellegűekhez. Olyanokhoz, amelyek nem lényegükben, csak fel-

szinükön politikusak, amelyek azt állítják magukról, hogy politikusak, másközben nem azok, nem vallják be egyébként nem minden esetben elítélendő nem-politikus voltukat. A negatív program tehát tiltakozik bizonyos fajta hazug tevékenység ellen, s a társadalomhoz való hozzáállása alapvetően pozitív."

Érvükkel szembeni álláspontok többsége a forradalmiságnak a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodását abban látja, hogy a tágabb értelmű / nem csak politikai, hanem gazdasági-kulturális / forradalomhoz kapcsolódó, és a fejlődést elősegítő magatartás "ma mindenekelőtt a szakértelem, a pontos helyzetismeret, a jól megszervezett munka, vagy a cselekvés a rossz helyzet megváltoztatásáért." A forradalmiság az apró egyéni cselekvésekben objektivizálódik igazán.

Kockázat?

Ennyire egyszerű lenne a dolog? - kérdezzük, és kérdezi is T. Kardos Ferenc, majd ironikusan így folytatja: "Hurrá! Kár tovább vitatkozni: több millió forradalmár él az országban. Vagy a lécs alacsony? Forradalmi cselekvés és társadalmilag hasznos cselekvés egyenlők? Ne jártassuk le ezt a szép szót: forradalmi... Felesleges tehát forradalmi titulálni csupán azért, mert a kötelességét teljesíti." A forradalmi cselekvés kritériumait úgy igyekszik meghatározni, hogy a szocialista és kapitalista viszonyok közöttit hasonlítja össze:

"- Azonos a c é l ; a szocialista társadalom megvalósítása.

- Azonos a l á z a d á s mindazon erők ellen, amelyek ezt akadályozzák.

- A fentiekből következik, hogy a cselekvése n e m munka hanem h a r c , melyben szövetségesekre van szüksége.

- Harca k o c k á z a t o k k a l jár.

És mi a különbség?

- Kapitalista viszonyok között a forradalmár cselekvése a fennálló társadalom el l e n irányul.

- A szocialista társadalomban ugyanez a cselekvés a fennálló társadalom é r d e k é b o n történik." / Kiemelés tőlem; RB./

A végső következtetés: "Szocialista viszonyok között tehát nem keresni kell a forradalmi cselekvés lehetőségeit, mert ilyet találni nem lehet. Forradalmi helyzetbe kerültünk azonban, ha közösségi célokért tevékenykedve egyszer csak "kockázatszagot" érzünk. Tehát világos lesz előttünk, hogyha ezt a cselekvésünket tovább folytatjuk megüthetjük a bokánkat.

Nos itt dől el, hogy valaki forradalmár-e vagy sem. Ha folytatja cselekvését, ez a cselekvés már forradalmi harc lesz...
... A szocialista társadalomban a forradalmi cselekvés színtere is megváltozott. Áttevődött a makrotársadalomról a társadalom kisebb egységeire és mikroszociológiai szinten, munkahelyen, iskolában, alapszervezetekben folyik" / 8. sz. 18-19. oldal.

színükön politikusak, amelyek azt állítják magukról, hogy politikusak, miközben nem azok, nem vallják be egyébként nem minden esetben elítélendő nem-politikus voltukat. A negatív program tehát tiltakozik bizonyos fajta hazug tevékenység ellen, s a társadalomhoz való hozzáállása alapvetően pozitív."

Érvükkel szembeni álláspontok többsége a forradalmiságnak a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodását abban látja, hogy a tágabb értelmű / nem csak politikai, hanem gazdasági-kulturális / forradalomhoz kapcsolódó, és a fejlődést elősegítő magatartás "na mindenekelőtt a szakértelem, a pontos helyzetismeret, a jól megszervezett munka, vagy a cselekvés a rossz helyzet megváltoztatásáért." A forradalmiság az apró egyéni cselekvésekben objektivizálódik igazán.

Kockázat?

Ennyire egyszerű lenne a dolog? - kérdezzük, és kérdezi is T. Kardos Ferenc, majd ironikusan így folytatja: "Hurrá! Kár tovább vitatkozni: több millió forradalmár él az országban. Vagy a léc alacsony? Forradalmi cselekvés és társadalmilag hasznos cselekvés egyenlők? Ne jártassuk le ezt a szép szót: forradalmi... Felesleges tehát forradalmi titulálni csupán azért, mert a kötelességét teljesíti." A forradalmi cselekvés kritériumait úgy igyekszik meghatározni, hogy a szocialista és kapitalista viszonyok közöttit hasonlítja össze:

"- Azonos a c é l ; a szocialista társadalom megvalósítása.

- Azonos a l á z a d á s mindazon erők ellen, amelyek ezt akadályozzák.

- A fentiekből következik, hogy a cselekvése n e m munka hanem h a r c ; melyben szövetségesekre van szüksége.

- Harca k o c k á z a t o k k a l jár.

És mi a különbség?

- Kapitalista viszonyok között a forradalmár cselekvése a fennálló társadalom el l e n irányul.

- A szocialista társadalomban ugyanez a cselekvés a fennálló társadalom é r d e k é b o n történik." / Kiemelés tőlem; RB./
A végső következtetés: "Szocialista viszonyok között tehát nem keresni kell a forradalmi cselekvés lehetőségeit, mert ilyet találni nem lehet. Forradalmi helyzetbe kerülünk azonban, ha közösségi célokért tevékenykedve egyszer csak "kockázatszagot" érzünk. Tehát világos lesz előttünk, hogyha ezt a cselekvésünket tovább folytatjuk megüthetjük a bokánkat.

Nos itt dől el, hogy valaki forradalmár-e vagy sem. Ha folytatja cselekvését, ez a cselekvés már forradalmi harc lesz...
... A szocialista társadalomban a forradalmi cselekvés színtere ismegváltozott. Áttevődött a makrotársadalomról a társadalom kisebb egységeire és mikroszociológiai szinten, munkahelyen, iskolákban, alapszervezetekben folyik" / 8. sz. 18-19. oldal.

A mindennapok forradalmisága.

A vita minden bizonnyal folytatódni fog, esetlek kiis bővül / a szept. 16-i Népszabadságban közölt, Király István Akadémikussal folytatott beszélgetésben hangzott el: " ;;; most fejeztem be egy tanulmányt a mindennapok forradalmiságáról; mint tanár már régen nyomon követtem azt a polémiát, amely mostanában a mai forradalmiság problémáiról folyik, - főleg fiatalok között" /, de a gondolatok bizonyos összegezése és általánosítása már most is lehetséges.

Legtágabb összefüggéseibe helyezve a problémát a társadalmi mozgás tendenciáihoz való viszonyát kell tisztázni. Minden fejlődés magába foglalja az evolúciót és a revolúciót. A dolgok megváltozásának jellege saját belső tulajdonságainak viszonyától, ill. ezek megváltozásától függ. Ha a változás a dolog lényegi keretén belül maradva mennyiségi fokozatos- ságot jelent, akkor az evolucionista fejlődés szükségszerűen lassabb utját jelzi. Ennek meghatározott szintjének elérésétől, és folyamatának megszakadásától függ a minőségi változás kezdete és módja.

Igy nem lehet elfogadni a vitában szereplő " hiányzó forradalmiság" sem az " állandó forradalmiság" elveket. A történelmi fejlődés egyes részeinek vizsgálatakor is érvényes az összefüggésekben objektíve adott vonatkozási-érvényességi különbségek figyelembevételének mellőzhetetlensége / a totalitás-konkrétság viszonyából kiindulva/. A kapitalizmus-szocializmus világméretű harcának viszonylatában a szocialista gazdasági-politikai-kulturális viszonyok kialakítása forradalmi jellegű feladat. Ennek egy kisebb szakaszát kiragadva azt látjuk, hogy a szocializmusból a kommunizmusba való átmenet - ebben a totalitásban - evolucionista formájú fejlődés. A kapitalizmus megdöntése, a politikai hatalomnak a munkásosztály részéről való megragadása forradalom, de a konszolidációs helyzet békés építőmunkája evolúció / ez a kettő az előző vonatkozásban együtt forradalmi/. De ebben az evolúcióban is szükségképpen léteznek a dolgok tartalmát alapvetően megváltoztató jelenségek, hogy csak az utóbbi 10 év eseményeire gondoljunk, ilyen volt a falvak szövetkezetesítése, és az új gazdasági mechanizmus / ami utóbbi a szocializmus alapelveihez képest csak a gazdaságirányítási rendszer reformja volt/. A folyamatok milyensége szerint dönthető el azoknak a magatartásoknak a jellege / evolucionista vagy revolucionista minősége /, amelyekben a tendenciák konkretizálódnak és megjelennek.

Véleményem szerint ebben az irányban lehetne a vita megoldását keresni, a fenti gondolatok helytelenségét vagy érvényességét az álláspontok későbbi tisztulása fogja eldönteni.

Révész Béla
III. évf.

Pontos hír

100 ország 300
irányfajna konferenciáján
a 100 leg isebb
tilta ezúszul
elhagyta a terület
és folytatta tovább
a dolgot

Uj Atlasz

Mint gyermek koron
ping-ponglabdáját
szűz fején tölé
a világot
Részük az
ha már fárad tudón

Pontos hír

100 ország 300

irányítás konferenciáján

a 100 leg isobb.

tilta ezúttal

elhagyta a termet

és folytatta tovább

a dolgot.

Új Atlasz

mint gyermek koron

ping-ponglabdáját

szűz fején tölés

a világot

Részük az

ha már fárad tudón

Orosz Gyula:

Gólyák a jogi karon
avagy a jó értelemben vett klikkek

Az első napok iggalma kezd oldódni. Az új környezet, az ismeretlen arcok és az egész egyetemi légkör kezd mindennapivá válni. Lassan megtaláljuk helyünket a karon, a kollégiumban, a városban, egyszóval egyetemi polgárok lettünk. A jegyzetvásárlás, a beiratkozás és az albérlet hajszolásá után most már a mozgalmi élet, a közösségteremtés igénye is megfogalmazódik. Természetesen e tekintetben a munka oroszlánrésze az új vezetőkre vár, sok mulik rajtuk a kezdet kezdetén.

Egy villámközvéleménykutatást végeztem a napokban, és ebből szeretnék néhány jellemző választ kiragadni, bemutatni.

- "jó értelemben vett klikkek kialakulása várható"- így fogalmazott röviden Kardos Mária, pillanatnyilag az évfolyam alap-szervezetének titkárhelyettese. Szerinte nagyon sokan vagyunk ahhoz, hogy egy minden tekintetben egységes közösséget megfelelően össze lehessen tartani. Ebben sok igazság van, hiszen már néhány nap elteltével is megállapítható kisebb "körök" kialakulása. Csak spontán csoportoskák, amellet, hogy adminisztratív is 5 tanulmányi csoportra oszlik az évfolyam. Ehhez hozzá kell tenni, hogy a kollégisták ebben a minőségükben is külön alakulatot alkotnak. Ennek ellenére reméljük, hogy az egységtörekvések eredményesek lesznek, illetve sikerül megtalálni azt a hngot, kialakítani azt a légkört, amely az eredeti frakcionálódásból eredő nehézségeket kielégítően fogja feloldani.

Isaszegi István, Mint KISZ titkár lát neki afeladatok megoldásának. Mikor elképzeléseiről faggattam, a következőket mondotta:

- Szeretnék minden merevség, pózolás nélkül a tagság ötleteit és kívánságait figyelembe véve, minél eredményesebben dolgozni. Legfontosabb feladatunk jelenleg a kari KISZ -programba való bekapcsolódás.

Ő is mint minden "gólya" tele van ambícióval. Kulturális műsorok, vetélkedők rendezését tervezi a vezetőség más tagjaival karöltve. A tervek mellett felmerültek problémák is. Több katonaviselt fiu panaszodik, hogy egy év kiesés után újra "tájékozódni" kell a KISZ életről, hiszen a hadseregben az aktív mozgalmi munkára az idő igen kevés volt, s ha volt, is más természetű gyűlések folytak, mint jelenleg.

Sajnos az is, hogy az egyet m és a hadsereg kapcsolata még az elmúlt évben is meglehetősen laza volt.

Az évfolyam zöme KISZ-tag, ugyanakkor három párttag "gólyánk"

is van. Közülük Paplitzky Pál, aki 1972. IV. óta a Párt tagja, a pártmunka mellett a KISZ mozgalmi életbe is be kíván aktívan kapcsolódni, máris a gólyakupa sikeres lebonyolításán szorgoskodik.

A fentiek konzekvenciája: a vezetőséget a problémák nem értékfelkészületlenül, a becsvágy nagy, a tervek szépek. Hát rajta!

Természetesen a KISZ munka nemcsak a vezetők "privilégiuma". A tagok közül többen hangsúlyozták, hogy készek minden jó elképzelést támogatni. Számos kitűnő ötletet hallottam, többek között a társadalmi munkáért kapott pénzösszeg felhasználásáról; valamint a közös programok szervezésével kapcsolatban. Tehát mindenki "él", mozog, tervez, hogy valami újat nyújtson.

Végülis bizom benne, hogy a kezdeti aktivitás később nem fog csökkenni. Hamarosan szeretnék arról írni, hogy elképzeléseink megvalósultak, a kezdeti nehézségeket áthidaltuk és hogy be tudtunk illeszkedni az egyetem közösségébe.

Délelőtt az egyetemen

Rindó csipő
Lengő széken
Zihált tüdő
Halk hangjai
Futnak át
A légen
Cigarettafüstben
Kibővül
A tőke
Senki sem vitázik
Még sincs sose
Béke
Elalszik az egyik
Fölébred a másik
Mint a dühös kutya
Ha légyre vadászik
Felkapja a fejét
A szuperoktató
Koncentráció
Koncentráció
Tőkekoncentráció
Munkások szükséglet
Álmos ez az élet
Megállt a mutató
Nem mozdul a kilincs
Ez már olyan óra
Aminek vége nincs
De most lép a tábla
Elindul a fogas
Elhangzik egy kérdés
Bár nem éppen fogas
Mozognak a székek
Megremeg a padló
Minden feléledt már
Csak egy nem
A hallgató

Kadocsa Géza

A szervezeti munka azért is fontos területe a KISZ életének, mert a szervezet ellenzőinek egyik legkedveltebb tématerülete. A vád ugyanis az, hogy a KISZ elbürokratizálódott a nagytöbbség közömbös a közös munka sikerei, vagy kudarcai iránt. Nos, valóban nehéz sok-sok embert megmozgatni, mindenkit bevonni a feladatok sokaságába, de korántsem lehetetlen dolog. Álláspontomat elsősorban nem a most közölt programszerű izelítő védi, hanem az, hogy a sikeres munkának minden reális feltétele biztosított.

A társadalom leglényegesebb együttélési feltételeihez tartozik az, hogy az ember az emberrel közös hangot találjon. Erről szól a művészet a maga sajátos eszközeivel, /példa rá az Egyetemi Színpad legutóbbi kísérlete/ ez a hatékony KISZ munka sikerének is titka, jogászai, talán szociológiai nyelven szólva: a differenciált, és folyamatosan működő információs csatorna kiépítése. Ezért szeretnénk szoros kapcsolatot teremteni a kar szervezőtitkárai között, a rendszeres megbeszélésekkel, reszortértekezletekkel - ezt akarjuk elérni.

A pillanatnyilag előttünk álló problémák közül a követelményrendszer alapján történő értékelés és az ezt követő tagkönyvérvényesítés miatt fog várhatóan a közeljövőben a legtöbbet fájni a fejünk. A szeptemberi taggyűléseken kiértékeljük egymást, amelyre talán a legjobb módszereént kinálkozik, hogy mindenki önmagáról készít egy jellemzéseszerűséget, és ezt nagy plénum elé bocsájtja -vitára. Ezt a gyakorlatot egyébként elsőként a jelenlegi ötödévesek követték. Különösen nagy figyelmet kell szentelni a vezetőségi ülések gondos előkészítő munkájára, a pártcsoporttal való helyes kontaktus megtalálására.

Az idén egyetemi bizottsági szintről indulva kezdeményezés történik arra, hogy a rendezvények időpontjainak ütközését - lehető legegyszerűbb és célszerűbb eszközökkel - elkerüljük. Erre meggyőződésem szerint lehetőséget nyújt az eseménynaptár rugalmas vezetése, amely kari szinten az alap-szervezeti titkárok feladata. /Ez a bizonyos naptár az első emeleti hirdetőtáblán látható./

A további teendőket pedig a kari szervező titkárok látják el, és a kellőképpen összehangolt munka eredményeként a központi Épület földszinti folyosóján, a II.-ss menzán és a JATE-klubban elhelyezett plakátokról értesülhetünk majd a heti egyetemi programról. Az olajozott gépezet beindításához azonban képzett szervező titkárok kelljenek, Ennek érdekében vezetőképzést tartunk a szervező titkárok számára. Az első ilyen gyűlés előreláthatóan október 25.-én 18 órakor lesz a klubban; a napirendi pontok: a KISZ-szervezetek élet módszertani kérdései; szervezéselméleti előadás avagy: hogyan mozgósítsunk?

Közvetlenül előttünk álló feladat az őszi társadalmi

munka, amelyről a következőket jó tudni: Bácsalmáson almát szedünk három napig. Várunk mindenkit! Rektori utasítás - mi is egyetértünk vele! - aki nem megy el dolgozni, annyit tesz, mintha nem járt volna el órákra, igazolatlan hiányzás a következménye.

Mindettől függetlenül remélem, jól érezzük magunkat és nem kell majd szégyenkeznünk munkánk miatt sem.

A turnusok: IV. évfolyam: október 8-10, I.évfolyam 11-13, III.évf. 15-17, II. évf. 18-20.

Nem szabad megfélemedkeznünk gólyáinkról sem, valamint "nulla évfolyamról, a kalocsai katonákról".

A VB megszervezte patronálási munkáját, ezeks szerint az első évfolyamot munkájukban Kertész József, Szabó Imre, Deák Dániel fogja segíteni. Semmi képpen sem szerenénk, ha ez a kapcsolat formálisáá sekélyesedne és bizunk abban, hogy elsőéveseink minél hamarabb beilleszkednek az új környezetbe, az egyetemi életbe. Előfelvételt nyert hallgatóinkkal konzultációkat tervezünk a 37. Forradalmi Ezred által megadott napokon, ezenkívül rendszeresen, havonta küldünk nekik tudósításokat, többek között az IMPULZUST is.

Terveink tehát vannak, az ötletek megvalósításához várjuk a tevékenykedni akarókat.

Deák Dániel

Jogi kari KISZ agitációs-propaganda munkaterve

október hónapra.

Fő feladatok:

1. Megtartja első előadását az évek óta tartó "Fórum" sorozat Varga: "Szociáldemokrácia Nyugat-Európában" címmel.
2. Czifra János vezetésével és Réti László adjunktus elvtárs patronálásával a "Leninista Diákkör" megtartja ez évi első ülését a "Marxi forradalomelmélet 1842-1844" címmel.
3. A JATE klub keretében megkezdí működését a POLITIKAI KLUB, mely a "KÜLPOLITIKA" című sorozaton belül a Nemzetközi Szemle szerkesztőit, munkatársait hívja meg. A klub havonként tart előadást.
Okt. 17. 20 órakor "Új helyzet a világpolitikában, világ-, béke, világforradalom" címmel Patkó Imre, a Nemzetközi Szemle főszerkesztője tart előadást.
4. Egyik legfontosabb folyamatos munka a szegedi felsőoktatási intézmények között meghirdetett politikai KI MIT TUD? lebonyolítása. Ez a vetélkedősorozat 1974. okt. 30-án, Szeged felszabadulásának 30. évfordulóján zárul.
Téma: 1945.szept.2-től 1973.-ig zajló politikai események, különös tekintettel az utolsó 5 évre.

Első feladat: az alapszervezetek vetélkedőinek lebonyolítása nov.7-ig. A vetélkedő megszervezése az alapszervi agitációs-propaganda felelősök és a vezetőség feladata. Törekedjenek arra, hogy minél több embert vonjanak be a vetélkedősorozatba, lehetőleg minden tanulmányi csoport állítson ki egy 3-3 fős csoportot.

Második feladat: az alapszervi vetélkedők győztesei továbbjutnak a KISZ klubban megrendezendő elődöntőkre. Négy elődöntő lesz 16 csoporttal a három kar részvételével. A létszámarányoknak megfelelően TTK 8, BTK 4, JTK 4 csoportot szerepeltet.
E félél folyamán két elődöntőt szeretnénk lebonyolítani.

Harmadik feladat: a négy elődöntő győztesei vivják a JATE döntőt, amelyről két csapat jut az 1974. okt. 30-i döntőbe. A másik három felsőoktatási intézmény is hasonló szisztéma szerint szervezi meg vetélkedőjét.

Negyedik feladat: 8 csapat vivja a döntőt 1974. okt.30-án.

A KI MIT TUD házigazdája a JATE. A jutalmazásról, elvi irányításról, a zsüri tagjainak meghívásáról és az elődöntők lebonyolításáról a JATE Agit. Prop.Bizottsága gondoskodik.

Kérjük, hogy a Jogi Kar hallgatói, a vetélkedő sulyára tekintettel méltóképpen képviseltessék magukat!

5. A politikai diákkör alakuló ülésétszept. 27.-én tartotta. Témakiválasztás, titkárválasztás és módszertani problémák megbeszélése a feladat.
- Az első tényleges ülés okt. 4-én 18 órakor lesz, "A csehszlovákiai ellenforradalom értékelése" címmel.
- Ehhez a témához minden érdeklődőnek ajánljuk Berecz János: "Mi a csendes ellenforradalom" című művét, melyben igen jelentős dokumentumanyagra témaszkodva elemzi a csehszlovák belpolitikai viszonyoknak az ellenforradalomba való torkollását. Részletesen tárgyalja az USA és az imperialista államok szerepét a fellázításban. Bemutatja a Csehszlovákiában jelentkező ideológiai áramlatok kavalkádját, valamint rámutat a Szovjetunió és a szocialista tömb állásfoglalásának elkerülhetetlenségére.

Témajavaslatok:

1. Arab unió, egység
2. Maoizmus, mint ázsiai kísérlet
3. Új Atlanti Charta és Nyugat-Európa
4. Az el nem kötelezettség és az imperializmus elleni harc
5. Az imperializmus mai természete
6. Indokinai változások
7. Chilei kísérlet
8. Környezetszennyeződés-Energiaválság-Világpolitika.

6. JATE KISZ szervezésében a Politikai Akadémián Székely Sándor tart előadást a Burzsoá ideológiai nézetek és az ellenük folytatott harc címmel okt. 4.-én.
- KISZ VB tagjainak, agitációs-propaganda felelősöknek, évfolyam titkároknak, párttaghallgatóknak, koll.agit.prop. felelősöknek JATE KISZ VB kiküldi a meghívókat.
7. Jogi Kari évfolyami agit.prop. felelősöknek, Leninista Diákkör titkárának, Fórum vezetőjének, Politikai Diákkör titkárának vezetőképzőt tartunk okt. 2.-én, "Agitációs propaganda munka fő feladatai, módszertani problémái" címmel.

Czifra János III. évf. jh.

Új szervezeti formák között új tartalom

A marxista vitakör ezévi munkájáról

Karunk hallgatóiból 1972 őszén szerveztük meg azt a Leninista vitakört, amelynek legfőbb célja a marxizmus-leninizmus eszméinek tudományos igényű feldolgozása volt.

Munkánkra egyetemünk KISZ-Bizottsága is felfigyelt, s e félév kezdetén kérte tőlünk: vitakörünk tevékenysége ne maradjon a Jogi Kar falai között /bár eddig is voltak bölcsész hallgatóink / hanem emeljük egyetemi szintre.

Ezen kívül javasolták, hogy tematikánkba vegyük fel napjaink politikai, ideológiai problémáit tárgyaló kérdéseket is. Az igazsághoz tartozik, hogy az utóbbi teljesítése, megfelelő témák keresése sok fejtörést okozott annál is inkább, mivel a régi Leninista kör profilja egészen más jellegű volt.

Mindenesetre Réti László adjunktus elvtárs segítségével / aki a vitakör tanárpatronálója / sikerült összeállítani egy olyan féléves programot, ami a "tisztá" elméletet; valamint az aktualitást előnyben részesítő elvárásait egyaránt kielégíti.

Október közepén kerülne sor első összejevetelünkre, ahol Marx forradalomelméletének korai szakaszával kívánunk foglalkozni. A téma azért is érdekesnek mutatkozik, mert a marxizmus-leninizmus forradalomelméletének megalapozását, logikai vázát kézzelfogható közelségből tanulmányozhatjuk. / A kapcsolódó bibliográfiát - csak úgy, mint a többi előadásnál - időben a tagok rendelkezésére bocsájtják. /

Novemberi előadásunkon a nemzetközi kommunista mozgalom jelenkori stratégiai irányvonalának néhány jellegzetességével ismerkedhetnek meg a kör tagjai. Aktuális politikai jelentősége mellett ki kell emelni ideológiai fontosságát is.

A félév utolsó előadása hálás, és mégis bonyolult, nagy elméleti felkészültséget, politikai tisztánlátást megkövetelő kérdést igyekszünk vizsgálni "Ellenforradalom és ellenforradalmi kísérletek a szocialista országokban" címmel. Sajnálatos aktualitását a chilei események csak fokozzák. Az új marxista-leninista vitakörünk, amint az elmondottakból is kitűnik, új formája mellé új, színesebb tartalmat is kap. Hogy terveinket valóra válthassuk, keményen kell dolgoznunk. Olyan új, vállalkozó szellemű, társadalmi és politikai kérdések iránt érdeklődő, vitát kedvelő fiatalokat várunk a csoportunkba, akik a marxizmus eszmerendszerében azt látják, amit Engels mondott:

" a marxizmus nem holt dogma, hanem a cselekvés eleven vezérfonala "

Tarjányi Antal:

Az Egyetemi Színpad rendhagyó nyara.

Az 1973-as év nyara a Szegedi Egyetemi Színpad számára egy megszakitás nélküli év része volt. Az együttes történetében első ízben sikerült megvalósítani hogy a nyarat - három hét kivételével - együtt töltsük.

Sokat jelentett ez a szakmai felkészülés, továbbképzés a közösséggé kovácsolódás szempontjából. A vizsgaidőszak után július 5.-én találkoztunk Szegeden, s innen utaztunk Szentésre, ahol az Országos Színjátszó Rendezőképző tanfolyam végzős hallgatóinak tartottunk szakmai bemutatót. A "Petőfi Rock"-ot és Peter Handke "Jövendőlés"-ét adtuk elő. Másnap az együttes műhelygyakorlataiból mutattunk be néhányat, majd Paál István tartott előadást az avant garde színjátszás hazai és külföldi helyzetéről. A kifejezetten szakmai közönség kedvezően nyilatkozott az előadásokról.

Visszatérve Szegedre a tavalyi Rómeo és Juliában való sikeres szereplésünknek köszönhetően szerződtették együttesünket Madách Imre Mózés-ére. Bár ez a fajta színház nem tartozik együttesünk profiljába, mégis hasznos volt számunkra több szempontból is: egyrészt kereseti lehetőséget biztosított, másrészt megismerkedtünk a profik erényeivel, hibáival és hasznos tanuságokat szűrhattunk le. Meg kell említeni Simon Zoltánt, a Nemzeti Színház zenei igazgatójának, valamint Szigeti Károlyt, a 25. Színház főrendezőjét, akiknek tévékenysége közvetlenül is rendkívül sokat jelentett a továbbiakban.

Nagyon örültünk az Esti Hírlap és a Népszava Mózés-kritikájának, amely név szerint is kiemeli a csoport jó munkáját. A Szabadtéri játékok idején még tartottunk egy "Petőfi-Rock" előadást is a JATE Nemzetközi Építőtáborának, amelyet vita követett, szavjet lengyel és magyar résztvevőkkel.

Az aug. 23-i újabb találkozás kemény munkát hozott, a már fél éve nem játszott "Örök Elektra"-t újítottuk fel. Másnap utaztunk Miskolcra, ahol a diósgyőri Várban a "Diósgyőri Nyár" rendezvénysorozatában vettünk részt. Ez most nyáron került először megrendezésre, az ország jelentősebb amatőr színjátszóinak részvételével. A vár remek színhelye volt az előadásoknak, és azt hiszem minden résztvevő csoportnak csodálatos élmény marad. Augusztus 25.-én az előadás délutánján "közönségtoborzó" lovaskocsis felvonulást tartottunk. Miskolc főutcáján és a tereken, forgalmasabb kereszteződéseknel részleteket adtunk elő a Petőfi Rock-ból. Nekünk, az együttes tagjainak nagyon szép epizódot hozott ez a felvonulás: a Kossuth - szobor előtt

énekelhettük a Nemzeti Dal-t. Talán a felvonulásnak is szönhető, hogy este, a borus idő ellenére, mi tőry 200 nőző jött el a várba. A helyszínen, előadásunk első részében, az Örök Elektrában nem csupán játéktér volt, hanem rendező Paál István sikeres munkája nyomán a darab szerves részévé vált. A játék a vár 6 különböző pontján játszódott, így az érkező nézőket a feljáratnál már Kreón lándzsásai, a képzeletbeli város népe és Elektra fogadta.

A közönség a szereplőkkel együtt, szituációban vett részt a vár udvarában, akaratlanul is a történések résztvevőjévé válva. A szakmai és közönségsiker bizonyította a helyi Déli Hírlap cikkei is, melyben jó kritikát kaptunk. Akinek nem volt utó- vagy halasztott vizsgája, még négy napot töltött Miskolcra, ahonnan kirándulni jártunk.

Aug. 29.-én Verőcén találkoztunk újra a Nemzetközi Express Ifjusági Táborban. Ide már határozott programmal érkezünk, megkezdjük Sarkadi Imre "Kőműves Kelemen" és Tornai József "Áldozati Ének" próbáit. Az utóbbi zenéjét Vági László szerezte.

Szept. 7.-én zárult nyári programunk, de egy hét sem telt el, újra kezdtük a próbákat. 20.-án az elsősöknek adtuk elő a Petőfi Rockot az Auditórium Maximumban, valamint a Ács János által írt és rendezett stúdióbemutatóra került sor. És most az előttünk álló feladatokról: a leggyobb erőpróba az október első hetében Szegeden megrendezendő Egyetemi Szinpadai Napok lesz. Ennek során felújítjuk az elmúlt három év minden előadását, ezen kívül Sarkadi Imre Kőműves Kelemen című művéből ősbemutatót tartunk. A rendezvényt sorozat pontos programja:

okt. 5.	Örök Elektra	Auditórium Maximum
	Petőfi Rock	" "
okt. 6.	Thermidor	" "
okt. 7.	Thermidor	" "
okt. 8.	Örök Elektra	" "
	Petőfi Rock	" "
okt. 10.	Kőműves Kelemen	KISZ-klub
okt. 11.	Kőműves Kelemen	KISZ-klub
okt. 12.	NO-CSAK	Auditórium Maximum
	/A JATE-KABARÉ előadása /	
	Dimenziók	KISZ-klub

Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Október 15.-én Pestre utazunk, ahol az I. Budapesti Nemzetközi Színházi Fesztivál keretében a Petőfi Rock-ot adjuk elő. Innen október 20.-án indulunk Wroclawba, mint a magyar amatőr színházi mozgalom képviselői. A Petőfi Rockkal lépünk fel a IV. Nemzetközi Egyetemi és Avantgarde Színházi Fesztiválján. Nagyon örülünk ennek a lehetőségnek, és örömeinket az is fokozza, hogy alkalmunk lesz összehasonlító tást tenni a külföldi és a magyar amatőr mozgalom között, tapasztalatokat szerezni, cserélni.

Hazatérésünk után új Rock-operánk, az Áldozati Ének próbái adnak munkát. Első teljes egészében énekes produkciónk során Vági László zenekarával játszunk együtt. Nem lesz könnyű.

Wiederkomm Aurél:

SHIR HASSRIHIM

A szívemet aludni küldtem
De lelkem fennvirraszt vala.
Az őrizőket elkerültem

Imé szerelmesem szava
Kelj fel galambom mint a nyájak
Kelj fel szerelmem jöjj haza

És lelkem és arcom megáradt
Mécset gyújtottam felkelék
Jártam a várost a tanyákat

Töprengtem hogy ejtsem szerét
Hogy megtalálhassam szerelmem
S lehullott rám a keserű ég

Az őrizőket kinevettem
Szerelmemért én elmegyek
Éjt-által sebzett sirt a lelkem
Elvették bizzus-lelkemet
A városőrök Dán és Járam
S kezemre békót vettek.

Futottam kedvesem nyomában
Kiáltottam de nem felelt
Kerestem őt de nem találtam

Kerestem fátylat uj lepelt
Nem hittem volna így megingat
Arcom mely álnokul szemelt

Ha meglelem majd csókja ringat
Övé vagyok és ő enyém
Ő nevezett el Sulamidhnek

Ajkam mely százszor fáklyafény
Érette könnyü csókra szürtem
Lehetnék tarzsis-kő kezén

Mindent ha türtem érte türtem
Sudár ő mint a pálmafa
A szívemet aludni küldtem

De lelkem fennvirraszt vala

Kadocsa Géza:

VIZI HARMÓNIA

Az eső kicseréli az ember gondolatait.

A víz a legmegnyugtatóbb közeg.

Az állóvizben van valami bosszantó, különösen ha nagy tömegű. A széles mozdulatlanság provokálja a szemlélőt. Ha belegázol valaki, legalább önnön érzéseiben talál dinamikát. Ez fokozódik, ha folyóban sikerrel uszunk felfelé. Ha pedig elsodor az ár, a felbőszítéstől a teljes odaadásig pengeti érzésvilágunk hurjait.

Legcsodálatosabb azonban az eső illata és hangulata. Van déli, alföldi eső, mely beleül a porba, van vigasztalan szemetelés, mely csak a városi aszfaltot teszi csuszóssá, van büszke vihar, melyet a nyitott ablakból lehet igazán élvezni.

Ilyenkor a nemrég még melegtől párolgó földről a cseppek - miközben kis örvényt keletkeztetnek maguk körül - szinte az ablakpárkányig ugornak vissza.

Ennek a fémlapjára támaszkodik az ember is, s ide-oda tologatja a könyökét, hogy ne nyomódjon annyira. A bőr csuszik és huzódik, de mégis azt kell figyelni, hogy a zápor belegyorsított. Egymásba zuhannak a vizcsóvák, megsorozzák az aszfaltot a villámlás után. A dörgés csak mint fennséges hangulatkeltő káposzlódik a színjátékba. Ha már minden elhangzott, az egyenletes esés-gyorsulás zárja ki a monotoniságot. Az ember azt hinné, ezt már nem lehet fokozni. Akkor hirtelen csönd és változatlanság áll be. Csak néhány másodperc, s egy hosszú, vízszintes villámlás kacsint le a házak közé, s a pocsolyák máris a dörgést visszhangozzák.

A redőny alsó deszkái már belülről is vizesek. De azért ki lehet bámulni a lécresek között. A gondterhelt este először nyomottá, később aggodalmassá, aztán félelmissé vált. Most a levegő is vizillatot sugall. Tisztaság, hallom az orromon át. Egészség, röpi a fülemben a pára. Viz, viz, viz. Bámulás, bámulás, bámulat.

A lélek vihara a lelkiismeret; zápora a könny. Valamennyiünk szíve a redőny. Az igazságon át lehet kikönyökölni rajta. Hangja az érintkezés. Az illatát mindenki maga fogja érezni.

BULIN A SÁRKÁNYBAN

Ásványviz a szerelmem
Lassan szürcsölöm magamba
Te vagy a hófehér üveg
Egyedül a korsók s poharak közt
Egyenként külön a pároktól
S egymástól is távol
Fél méter

Távolabb áll tőlem
A te közelséged
Most csak én érzem
De ami egy éve -
Lejött a csat az üvegről

Körmendy Sarolta:

Az "Érintés"-ről

A nagy név most is megtette hatását. Kétszer, sőt háromszor is sorban állunk a jegyért, hogy megnézhessük az újabb Bergman-filmet.

Nézzük a piros-kabátos nőt. Nem szép ugyan és nem fiatal, de azért még jól néz ki, és most siratja elvesztett anyját. Félrevonulva, -bánatában egyedül legyen-találkozik egy férfi-vel, aki most hagyja el a kórházat. A piros-kabátos mindjárt felkelti érdeklődését, talán, mert zokog és sajnálatra méltó csak éppen nem csábító.

A következő képsorokban már a piros-kabátost látjuk-nem piros kabátban-általában elfogadható és ami sokkal fontosabb, őt nagyon szerető férj oldalán. Itt a régész is, aki bevallja, már a kórház óta szereti egyfolytában és kizárólag.

A varázsa, hogy nem olyan, mint a férje.

Nem átlagember, azt hiszi.

Nem átlag boldogságot tudna neki nyújtani-reméli valami érdekes dolog történne végre-akarja.

Nem csoda, hogy ez az asszony, aki megszokta férjét, szereti a gyerekeit, de a végtelenségig automatizált lakásbunkülönböző háztartási gépek gombjainak nyomogatása közben-unalmában ehhez a látszólag érdekes emberhez közelebb kerülni.

Felkeresi a lakásában. Tulajdonképpen most izgul. Valami csinyt követ el. Hiszen otthon a férje szemében ő a harmadik gyerek. Most ő lehet a NŐ. Csupa nagy betűvel. Rá várnak újra, ismeretlen izgalommal kívánják, és ő is kívánja a "csak ne a férjem legyen"-t. Ágyba bujva egyszuszra, hirtelen, asszony testének vélt hiányosságait elhadarva tehetetlenségre kárhoztatja a férfit. Ezek után még jobban vágnak a szexuális kapcsolatra.

Hihetetlen, hogy ilyen szerelmi beteljesülésre vágyott, ezt akarta, kívánta, ez hiányzott neki. Sok-sok évig felületesen kielégített vágyai most végre kielégülést találtak!?

A régésznek el kell utaznia. Ez próbatétel. Szerellemmel várni, szerellemmel megtérni, ez a nehéz, és sikerül.

Érthetetlen a régész passzivitása, amikor a kisváros névtelen jóakaróinak levelét a férj megmutatja, mintegy felszólítva, hogy választ elé kerültek.

Kiderül, hogy a régész gyógykezelése alatt állt, nem vesebántalmak miatt, ahogy eddig tudtuk, hanem öngyilkossági kísérlet miatt. Tehát egy lelki beteg emberről van szó, aki futó kapcsolatot várt, és belecsöppent ebbe a szerelembe, amiből nem tudja a kiutat.

Nem elég, hogy ő nem tud dönteni, de a nő sem képes erre. A férje tisztában van vele, hogy elhatározni magát képtelen.

A régész "megoldja" a problémát, visszautazik Londonba, nyomorék testvééréhez. A nő utána megy annak ellenére, hogy a férje kijelenti, akkor nincs visszaut. Nem kíván egy másfajta háromszögbe kerülni, most a nyomorék nővérrel, így visszatér régi családjá immár ellenséges környezetébe. S hiába jön hónapok mulva régi kedvese, nem hagyja el végleg a családját. A színészek nem tehetnek róla, hogy nem azt kapjuk amit vártunk. Felületesen élni, tervek nélkül, nem gondolni arra, mi lesz egy hónap, egy év mulva, nem lehet. A szokványos téma érdekes megközelítése ezáltal nem sikerült Bergmannak.

Az Érintés kapcsán

A Filmkultura legújabb számában /1973/3./ Bergman egyik állandó szereplője mondja:

"Tugmar hisz abban, hogy beszélni kell mindarról, amiről ő beszél, meg kell mutatni mindazt, amit megmutat." Jellemzője, hogy maga soha sem áll egy szereplő mögé, és mindig szimbólum segítségével járja körül az igazságot. Ezt szeretném megmutatni a 35. filmjének kapcsán. Ezért mind a szoros kronológiai sorrendtől, de méginkább a cselekmény analizálásától eltekintek, illetve a cselekményt úgy használom fel, ahogy azt a párhuzamvonás megkívánja. David, a fiatal amerikai régész egy templom restaurálása közben véletlenül talál rá a szoborra, mint ahogy véletlenül találkozik Karinval is.

A cselekmény szála előre fut:

megtudjuk, hogy Andreas és Karin 15 éve házasok, a világ - amelyben élnek - a békés, derűs érintések világa, a civilizáció összes vívmányával, kocsival, automata gépekkel. Így találkozik először és utoljára együtt Andreas, Karin és David.

Megfigyelhetjük, hogy a madonna mindig egy cselekménysort rögzít, mintegy vázlatát adja a filmnek.

A bevezetés, amiről már szoltam, a véletlen találkozás, a rátalálás.

Karin elmegy a templomba, megindul a cselekmény, a szobrot még csak részeiben látjuk, ahogy ráesik a zseblámpa fénye. Azalatt az idő alatt, amíg a madonna kikerül üregéből, hogy teljes szépségében láthassuk, David és Karin szerelme is kiteljesedik. A férfi neuraszténiája iránvitja mind a jót, mind a rosszat, amit a nő kap. Fél év múlva Davidnak Franciaországba kell utaznia, s amikor szakálltalanul visszajön, valami változást érzünk, a régi szépség megbomlott; a gyönyörű reneszansz madonna áléban kikeltek az ismeretlen ötszáz éves bogár-lárvák, hogy felfalják a szobrot.

Ez a kép tulmutat a filmbeli történésen!

Karin már megában hordja David gyermekét, de nem tudjuk meg, hogy hogyan tért vissza családjához, és mit hozott végeredményben az "érintés", amit Daviddól szenvedett el.

Az üvegházban elválnak. Esik az eső.
Bergman körüljárta az igazságot.

ágh Mária:

Még egyszer Ásotthalomról...

ismét a tanyái akció - vannak, akik már a címre elhúzzák a szájukat. A múlt évben valóban számos plakát, hirdetésny igyekezett felhívni a figyelmünket - és - volt is némi eredménye. Könyveket juttattunk ki a gyerekeknek, s szemléltetőeszközöket gyűjtöttünk, kétszer behoztunk a gyerekeket Szegedre, néha mi is kijártunk órát tartani.

Sokakban felmerült azonban, hogy ez az út így nem sokáig járható.

Kétségkívül nagy segítség az iskolának, ha legalább ABC táblája van. Mert most már van, pl Köröséren. Igaz, hogy azt is le akarta szedetni az igazgató, mondván, hogy "nem szabvány". Pedig az eredeti minta után csinálták a gyerekek. A belterületi iskolából kérték az eredetit.

Bizony elgondolkodik egy kicsit az ember, amikor ilyen alapvető hiányosságokról van szó. Egyrészt azon, hogy az ilyen iskolában tanuló gyerekek hatalmas hátránnyal indulnak, egyáltalán nem költői túlzás - másrészt, hogy valaki felelős ezért.

És - talán sokan mondják, hogy nekünk, akik segíteni akarunk semmi közünk beleszólni mások dolgába, - mégsem várhatjuk el tőlünk, hogy jóhiszeműen, bekötött szemmel járjunk el néhány- nagyon is szemet szuró - dolog mellett. Csak a köröséri iskolára tudok utalni, mert ezt a területet ismerem. Voltak egy páran közülünk, akik ott voltak, amikor kiszállították ezeket az eszközöket az iskoláknak. Elmesélhetik mennyi minden kiszállítottak oda.

Körösér egy széket kapott.

Hova ment a többi?

Munkánk hasznoságának ez az egyik oldala. A másik, amiben szép eredményekkel dicsekedhetünk: a személyes kapcsolatteremtés a gyerekekkel. Ez eddig a közös játékokat, órák tartását jelentette. És a két említett kirándulást.

Ahhoz, hogy órát tartsunk, nem vagyunk eléggé felkészültek, inkább a tanító válláról vesszük le a gondot, mint a gyerekeknek segítségünk, hiszen ez amolyan szórványosan visszatérő akció, s a gyerekeknek is inkább érdekesség, mint komoly munka. Ami a játékokat, közös rendezvényeket illeti, többet kellene lennünk a gyerekekkel. És a szülőkkel. A nyári szociológiai tábor ugyanis épp ezt bibonyította. Ezeknek a gyerekeknek a helyzetén ugyanis mi csak enyhíthetünk. A végleges döntést az igazgató és a szülők mondják ki.

Az igazgató dönt a kétezzer forint sorsáról, amit minden évben meg kellene kapnia minden külterületi iskolának, a szülők arról, hogy mennyire használják fel a gyerekeket a ház körüli munkában.

Mert a tanyai iskolában nincs szegény és gazdag gyerek, és nem azért, mert a valóságban nincs, hanem, mert nem

látszik a különbség. Sőt a tanító mondja a jobb anyagi körülmények között lévő szülők gyereke még talán többet kimarad az iskolából, mert otthon több a munka.

A tanító mondott még mást is. Hogy a szülők mér nem szorulnak a tanyai tanító segítségére, ssemmilyen tekintetben. Aki nek pénze van, tekintél van - csaknem ezekkel a szavakkal.

Van a gyerekek között valóban, akinek előreláthatólag háza lesz, mire kikerül az iskolából. De ez semmit nem változtat azon a tényen, hogy most még egyenlők ebben, hogy lehetőségeik korlátozottak. És hogy ez sem az ő hibájuk.

Mint ahogy a ház sem az ő érdemük lesz. És az, hogy mi lesz, cseppet sem csorbitja annak a jelentőségét, ami most van. Illetve, ami nincs: villany, annak a jelentőségét,

Mindezeket észre kell vennünk. Az igazgató magatartását épp-ugy, mint a szülőkéét.

A szülőkén változtatni lehet. Legalább annyiban, ami a gyerekeket érinti. És ez is lehet a mi feladatunk. A szociológiai tábor már megkezdte egy kicsit ezt a munkát, de a neheze még eztán jön. Itt-ott eljutottunk a próbafeltételig de alapos kutatás kell ezek megválaszolásához. A felmérések alkalmat adnak a személyes és egyéenkénti beszélgetésre, ami hatalmas előny pl. egy szülői értekezlethez képest. Az egyik út tehát ez lehet.

A másik : egyre többet lenni a gyerekekkel. Játékok, műsoros délutánok, mesék, beszélgetése a pályaválasztásról, a lehetőségekről, kötetlenül az órák keretén kívül.

Az órákra való felkészülés - ha ragaszkodunk ehhez - pedig komolyabb felkészülést, a tanítóval való elzözetes megbeszélést igényel, és a tananyagba való beillesztését ezeknek az előadásoknak.

Ehhez viszont több emberre van szükség, mint az a 10-15 fős gárda, ami így kialakult. És azt hiszem, tuljutottunk már azon a fokon, hogy mindenkit meg kelljen kérdezni: akar-e csinálni valmit ebben az akcióban? Itt a lehetőség is kötetlen. Ez az a terület, ahol bárki alkalmas lehet, vagy alkalmassá válhatik. Gondolkozzatok és mondjátok el ötleteiteket!

Ami pedig az előbb említett kellemetlen incidenseket illeti jelen pillanatban tényleg nem tehetünk egyebet, mint hogy észrevevessük. És várunk, hogy talán mások is észrevevessük.

Milassin László:

"MASZEK FESZTIVÁLOZÓK"

1973 nyara, Berlin. Nem nehéz kitalálni: a X. VIT. A lapok, a rádió, a televízió, a kommunikáció ezernyi csatornáján mindenki értesülést szerezhettek a világ demokratikus ifjúságának e nagyszerű demonstrációjáról.

Ezrek és tizezrek láthatták a feldiszitett Alex-et, a nyüzsgő tömegeket, az események pergő, színes kavalkádját a képernyőről, mozivásznokról, újságképekről. Ezernyi cikk festette élénk a fesztivál városának élénk, fiatalos lüktetését, FDJ-isták harsány lelkesedését, azt a bámulatos fogadtatást, amelyben a német fiatalok Angela Davis-t részesítették, a tarka masirozások monumentális, fegyelmezett, lenyűgöző rendjét. Élménybeszámolók tárták élénk a magyar VIT-delegáció fényes sikereit, képek villantak fel az elegáns egyenruhás küldöttek csoportjairól. Valóban, a szervezettség, a programok és az egész színpompás találkozó örökre megmaradó élményt nyújtott valamennyiünk számára.

De nem is erről akarok én most tollat koptatni! Hiszen, mint látható e munkát jó alaposan elvégezték helyettem mások, csak fölös ismétlésekbe bocsátkoznék. Egy VIT-delegációról szeretnék most írni, nem a válogatott, jól szabott egyenruhásokról, akik hivatalosan képviselték a magyar ifjúságot, hanem egy ugynevezett "nem-hivatalos" küldöttségről vagy ahogyan "u" t neveztek "maszek fesztiválózókról".

Az Alex óriási beton tér, nagy előnye, hogy remgeteg a látnivaló, lényegében a VIT szíve; az "esemény" itt található meg igazán késő estig, ha esik, ha fuj. Hol kigyóbüvölést bemutató arab pantomimosokat bámul a hullámszó sokaság, hol néhány alkalmi akrobata mutatványát mulatják, ahogy a diszkut fémtányérjain szögdellnek a vizes farmer-nadrágjaikban, amott pedig cifra néger fiatalok kerültek az érdeklődés középpontjába furcsa táncot lejtve, fejükön nagy biciklikerekeket pergetve. Minden spontánul jött, ezernyi ötlet, színes forgatag.

A nagy szökőkút mellett ücsörgött négy miskolci egyetemista, egy lepedőnyi szolidaritási plakátot kínálva aláírásra az erre hajlandóságot mutatóknak. A formaruhájuk farmer, kicsiny motyójuk egy oldaltáska, ócska pokróccal. "nem-hivatalos" delegáció tagjai. És a szállás? - Egy követ fujunk - volt a tréfás válasz, mármint, hogy az Alexander tér jó, meleg betonburkolatját, amely olcsó, de jóízű álmodot kínált a kevésbé igényesek részére. A kényelmet jobban szertők persze könnyen hálhattak a külvárosi iskolák valamelyikében "roprgós" táborigyákon egy márka kipergetése s némi adminisztráció ellenében.

A Brandenburgi Kapunál pillantottam meg Gézukát és a többi hobót. Vagy heten lehettek az ország minden pontjáról. Itt verődtek csak össze. Mindegyik fején piros-fehérvörös papírszalag. A fehér mezőben a VIT német jelmondata:

A stilusos fejdisz ószibarackos ládákról való, mely hazánkból érkezett a fesztivál városába.

Estére már egyre több magyar "vándormadár" találkozott a belvárosban. Ki a Bergendyék koncertjét kutatta, ki a csinos miniket centizte, és voltak, kik szenvedélyesen vetették magukat jelvény-csereberébe, mohón vizsgálva a valóban ötletes fémgombokat. A Centrum tövében egyre csak csoportok alakultak itt iráni, amott üzbég, s nini egy jó kis magyar társaság is. Külön attrakció! A "nemhivatalos" delegáció fellépése. A csoport egyetemistákból, szakmunkástanulókból, középiskolásokból, autóstoppal, "éjszakai vonat" ideérkezőkből verbuválódott. Ének, tánc, vita és harásny jelszavak repkedtek a vidám gyülekezetből. A kör közepén egy őszhaju, örökifju táncolt. Hosszu haja és kötött farmerja na és fiatalos szíve a társaság központjává avatta. Mert nem csak a külsőnek, de a szívnek kell fiatalnak lenni. Ezen az estén ezek a fiatalok igazán tiszta szívből lelkesedtek, tüntettek a békét nyomorító imperializmus ellen, köszöntötték a maguk szilajságával az ifjúság e nagyszerű ünnepét. Egyre kövéredő gyűrű fogta körbe a kis kolóniát. Kendők lebbentek, képeslapok teltek meg autógyammokkal, s az egyre öregedő estében bizonyára néhány csók is elcsattant.

Igen, ez is a X. VIT-en történt. Valójában e találkozó-
nak az igazi fazont ezek a mindenholnan zarándokoló, "nem-
hivatalos", "maszek" fesztiválózókat adták meg, jöhettek
akár a Szovjetunióból, Nyugat-Berlinből, Magyarországról
vagy Bangla Desh-ből.